Абмяркоўваем артыкул „Універсітэцкія будні"

У МІНУЛЫМ НУМАРЫ ШМАТТЫРАЖКІ БЫЎ ЗМЕШЧАН АРТЫКУЛ ПРАФЕСАРА БОРДАКОВА «УНІВЕРСІТЭЦКІЯ БУДНІ». ГЭТЫ АРТЫКУЛ ЗАКРАНУЎ РАД ІСТОТНЫХ ПЫТАННЯЎ НАШАГА УНІВЕРСІТЭЦКАГА ЖЫЦЦЯ. СТУДЭНТЫ НА СХОДАХ, У ІНТЭРНАТАХ ВЕЛЬМІ ЖЫВА ЯГО АБМЯРКОЎВАЮЦЬ, ПІШУЦЬ У ШМАТТЫРАЖКУ СВАЕ ЗАЎВАГІ, СВАЕ ПРАПАНОВЫ. У ГЭТЫМ НУМАРЫ МЫ ЗМЯШЧАЕМ НЕКАЛЬКІ ВЫКАЗВАННЯЎ НАВУКОВЫХ РАБОТНІКАЎ І СТУДЭНТАЎ.

АБМЕРКАВАННЕ АРТЫКУЛА «УНІВЕРСІТЭЦКІЯ БУДНІ» ПРАДАЎЖАЕЦЦА.

ДА РАЦЫЯНАЛІЗАЦЫІ ВУЧЭБНАГА ПРАЦЭСА

Прафесар Ц. Н. Годнеў

Артыкул прафесара Бордакова «Універсітэцкія будні» закрануў цэлы рад пытанняў першаступеннай важнасці. Гаворачы аб рацыяналізацыі вучэбнага працэсу, бюджэце часу студэнта, метадыцы ўчоту ведаў і г. д., аўтар надзвычай ярка ахарактарызаваў становішча вучэбнай і навукова-даследчай работы студэнтаў, асабліва на старэйшых курсах, дзе студэнты спадзяюцца толькі тады працаваць і вучыцца па-сапраўднаму, калі скончаць універсітэт.

Намечаныя аўтарам меры для выхаду з гэтага становішча, на маю думку, у поўнай меры рацыянальны і бясспрэчна дадуць пры перабудове выкладання добрыя рэзультаты. Адно толькі пытанне, высунутае П. П. Бордаковым, я стаўлю пад сумненне гэта вольнае наведванне лекцый.

Калісьці ў старых універсітэтах існавала вольнае наведванне лекцый. На лекцыях звычайна прысутнічала два-тры студэнты, якія заходзілі «от нечего делать», але на што-ж тады лекцыі?

Мне здаецца, што калі дапусціць магчымасць такога планавання, то наведванне лекцый стане не толькі не абавязковым, але і немагчымым. Большасць прыродазнаўчых навук пабудавана так, што прапусціўшы 1—2—3 лекцыі, губляеш лагічную сувязь частак прадмета, і далейшае наведванне становіцца зусім бескарысным. Апрача таго, у правільна пастаўленых лекцыях павінны давацца навыкі навукі, каторых нельга знайсці ў літаратуры, дэманструюцца доследы, якія не могуць быць паўтораны. Калі нават і дапусціць вольнае наведванне лекцый, дык толькі з адным разлікам, што карыстацца гэтым сваім правам студэнт будзе ў выключных выпадках.

Я лічу, што ні ў якім выпадку нельга дапусціць планаванне бюджэта часу студэнтаў выходзячы з ігнаравання лекцый.

МАЕ ЗАЎВАГІ

Дацэнт Е. ЗУБКОВІЧ.

Артыкул прафесара Бордакова правільна падняў пытанне аб недахопах нашага універсітэцкага жыцця. Што можа зрабіць універсітэт для выпраўлення гэтых недахопаў?

Безумоўна, універсітэт у сілах упарадкаваць справу са студэнцкімі сходамі, з нагрузкай, вучэбнай літаратурай, наладзіць работу ў бібліятэцы, парадак у сталовай, знішчыць некаторыя недахопы ў інтэрнатах, дабіцца лепшага абсталявання некаторых кафедр і пашырэння памяшкання для лабараторый. Ажыццявіць гэта — вельмі важна, але гэта яшчэ далёка не ўсё.

Адной з галоўных прычын нашых недахопаў з'яўляецца адсутнасць неабходнай колькасці ва універсітэце штатных выкладчыкаў. Сістэматычная ломка раскладу, надзвычайная канцэнтрацыя некаторых прадметаў на працягу невялікага адрэзку часу, частыя пераносы заняткаў з раніцы на вечар (што вельмі дрэнна адбіваецца на рабоце студэнтаў) будуць знішчаны тады, калі будзе знішчана для выкладчыкаў неабходнасць сумяшчэння работы у розных установах.

Каб знішчыць гэтыя недахопы, патрэбна, як піша тав. Бордакоў, «карэнная рэарганізацыя ўсёй універсітэцкай справы». Гэта «рэарганізацыя» вырашыць пытанне аб вызваленні студэнтаў ад абавязковага наведвання лекцый, што па маёй думцы, для значнай часткі студэнтаў будзе мець станоўчае значэнне.

Некалькі слоў аб нагрузцы студэнта. Пры вельмі напружанай рабоце па аднаму прадмету я мог прадукцыйна працаваць прыблізна восем гадзін, калі-ж разумовая праца складаецца з слухання розных лекцый, лабараторных заняткаў, чытання ў бібліятэцы і інш., то 11 — 12 гадзін пры разнастайнасці работы я не лічу значным перавышэннем нормы; важна толькі, каб студэнт меў магчымасць правільна, раўнамерна размеркаваць гадзіны сваей работы і адпачынку.

Што датычыць «канферэнцый» або «прапрацовак», то іх, безумоўна, хутка адкіне само жыцце, бо цяпер у ВНУ прымаюцца толькі такія асобы, якія маюць добрыя веды ў аб'ёме дзесяцігодкі. Я не прыхільнік «прапрацовак» і «рэпетытарства» і пачаў іх сам выводзіць на некаторых курсах, але ўсе-ж гэта трэба рабіць асцярожна, бо безумоўна, яшчэ многім студэнтам, прынятым у ВНУ без належнай падрыхтоўкі, патрэбна такога роду дапамога, якая дасць ім магчымасць не дрэнна скончыць ВНУ і аказацца карыснымі работнікамі на тым участку, на які іх паставіць партыя і урад.

НАШЫ ПРАПАНОВЫ

Артыкул прафесара Бордакова «Універсітэцкія будні» мы ўсебакова абгаварылі і ва многім згодны з аўтарам. Сапраўды, на рабоце студэнтаў значна адбіваецца тая сістэма вучэбнай работы, якая існуе ў нас.

Ломку раскладу, аб якой гаворыць прафесар Бордакоў, мы разумеем некалькі шырэй: недапушчальнымі з'яўляюцца не толькі змены раскладу на працягу вучэбнага дня, але і такія факты, калі дысцыпліна выключаецца з раскладу на цэлыя месяцы па два-тры разы ў год (дыямат, гісторыя ВКП(б). У выніку такога планавання дысцыпліны, якія можна скончыць за адно ноўгоддзе, расцягваюцца на цэлы год. Напрыклад, наша група стала перад фактам, калі восем дысцыплін будуць скончаны амаль адначасова.

Найбольш спрэчным з'яўляецца пытанне аб вольным наведванні лекцый. Мы выказваемся за вольнае наведванне лекцый таму, што не бачым другога выхаду для разгрузкі студэнтаў. Існуючая сістэма вельмі звязвае студэнта і ставіць яго ў поўную залежнасць ад раскладу. Штодзенна трэба рыхтаваць дзве-тры дысцыпліны. Кожны выкладчык, які дае заданне, патрабуе, каб яно было выканана да наступнай лекцыі (гэта зусім зразумела). Але студэнты ў такіх выпадках не могуць глыбока прапрацаваць матэрыял па ўсіх трох дысцыплінах. З другога боку, ёсць выпадкі, калі лекцыі чытаюць або зусім не цікава або не зразумела— наогул так, што значна лягчэй студэнту прапрацаваць гэты матэрыял па падручніку, чым губляць час на слуханне такіх лекцый.

Усе гэтыя матывы прымушаюць нас выказацца за вольнае наведванне лекцый. Мы таксама ўпэўнены, што цікавыя лекцыі будуць заўсёды забяспечаны слухачамі.

Асобная думка ў нас адносна выкладання замежных моў. Нам здаецца, што вельмі мэтазгодна было-б весці заняткі па замежных мовах асобна з слабейшымі і мацнейшымі студэнтамі. Гэта было-б карысна для тых і другіх. Вывучэнне моў ішло-б больш цікава і не звязвала-б тых студэнтаў, якія маюць жаданне дасканала вывучыць замежную мову.

Шац, Пузевіч, Завістовіч, Пушны, Еўсеенка Р.

Студэнты фізмата (справа налева) ГАРБАЦЭВІЧ, КЛІМЕНКО, САВІЦКІ, КАВЕЦКАЯ, ЗАЙЦАЎ і ГУРВІЧ выконваюць нацыянальны танец «Лявоніху».

Нясем вясёласць і бадзёрасць у масы

Густы змрок ахутвае горад. Студэнты, радасныя і бадзёрыя, спяшаюцца на свой вечар.

Гарбацэвіч І. ўжо даўно возіцца з касцюмамі для балета. Ён шмат часу патраціў, каб іх дастаць, ды кожнаму па росту і па густу. Цяпер толькі адна думка трывожыць: Толькі-б не надкачаць.

Тарасевіч старанна аглядвае гармонік.

І вось у беларускіх нацыянальных касцюмах на сцэну выбягаюць пары. Яны акружаюць гарманіста, і вясёлыя прыпеўкі разрываюць цішыню:

Як на горцы, на гары
Вырасла два дубіка,
Скажа Сталін у Маскве —
Чуе уся рэспубліка.

Гармонік грае «казачка». Пачынаецца ліхі танец.

Зала грыміць ад вонлескаў. Удзельнікі выбягаюць на сцэну, дзякуюць за сустрэчу. Сярод іх старыя знаёмыя: Гарбацэвіч, Кліменка, Савіцкі, Кавецкая, Зайцаў, Хавіна, Небасеў, Рызова, Гурвіч, Шкляр і Галубенка.

М. БЛІЗКІ.

Перабудаваць работу

Зусім праў прафесар Бордакоў, калі ён ставіць пытанне аб перабудове вучэбнай работы ва ўніверсітэцэ. Возьмем нашы прасемінарскія заняткі. Вельмі часта з-за недахопу часу мы не прапрацоўваем перад заняткамі адпаведнай літаратуры, і таму, замест паглыбленай прапрацоўкі пытанняў, на занятках паўтараем у скарочаным выглядзе лекцыю. А часта бывае так, што меншасць студэнтаў займаюць увагу выкладчыка пытаннямі, якія большасць студэнтаў даўно ўжо распрацавалі.

Таму мы думаем, што групавыя заняткі не мэтазгодны. Яны з'яўляюцца тормазам у павышэнні якасці вучобы, не даюць магчымасці студэнту самастойна працаваць.

Вельмі часта ў нас на геафаке наглядаецца, што ў адзін дзень усе гадзіны запаўняюцца выключна лекцыямі, а ў другі дзень толькі групавымі заняткамі, расклад лекцый мяняецца на дзень па некалькі разоў. А гэта ўсё адбіваецца на сістэматычнай падрыхтоўцы студэнтаў да заняткаў.

Студэнты II курса геафака МАТЫЛЬ і СУДАРАЎ.

Абмен вопытам

ПЕРШЫЯ ВЫНІКІ

Дыпломнікі кафедры фізічнай хіміі своечасова распачалі работу над дыпломамі і ўжо шмат чаго зрабілі.

Дыпломныя работы па кафедры фізічнай хіміі носяць пераважна тэарэтычны характар. Дыпломнік Харамоненка правёў рад вельмі цікавых аналогій паміж хвалявымі працэсамі і перыядычнымі рэакцыямі. Зараз таварыш Харамоненка працуе над эксперыментальным пацвярджэннем гэтай аналогіі.

Дыпломнік Каралькоў даследуе метад статыстыкі ўласцівасцей многакампанентных сістэм. Ён таксама мае ўжо пэўныя вынікі.

Мэта маёй работы — вывучыць залежнасць паміж некаторымі фізічнымі ўласцівасцямі хімічных злучэнняў. Мяне цікавіць такая ўласцівасць хімічных злучэнняў, у якую кожны атом заўсёды ўносіў-бы адну і тую-ж велічыню. Частку работы я ўжо выканаў. Мне цяпер патрэбна правесці статыстычнае параўнанне вылучаемай уласцівасці з другімі падобнымі ўласцівасцямі (парахорам і рэфракцыяй).

Дыпломнікі кафедры фізічнай хіміі абяцаюць прадставіць работы, якія цалкам будуць адпавядаць патрабаванням к універсітэцкім дыпломным работам.

СТАРОБІНЕЦ.

ДЗЕНЬ УКЛАДЧЫКА І ПАЗЫКАТРЫМАЦЕЛЯ

У сучасны момант праводзіцца важнейшая масавая палітычная кампанія — дзень укладчыка і пазыкатрымацеля. Тэрмін рэалізацыі пазыкі другой пяцігодкі (трэцяга выпуска) закончан.

У БДУ аблігацыі падпісчыкам ужо разданы, за выключэннем тых студэнтаў, якія знаходзяцца ў доўгатэрміновым адпачынку.

Наша задача цяпер — выявіць поўнасцю неаплачаныя выйгрышы і поўнасцю іх аплаціць. Нам патрэбна дапамагчы камсоду падшэфнага калгаса арганізаваць абслугоўванне пазыкатрымацелей і ўкладчыкаў-калгаснікаў.

У мэтах паляпшэння абслугоўвання ўкладчыкаў у Менску ўводзіцца ў сакавіку 1936 года «адзіная ашчадная кніжка». Галоўная перавага новай сістэмы для ўкладчыкаў у тым, што па адзінай ашчаднай кніжцы ўкладчык можа ўносіць і атрымліваць грошы па ёй ў любой ашчадкасе горада.

На аснове шырока-разгорнутай масавай работы мы павінны дабіцца прытоку новых укладчыкаў на фінансаванне соцыялістычнага будаўніцтва.

Комсод БДУ ГРЫШАНЕЎ

Універсітэцкая хроніка

23 сакавіка прафком БДУ наладжвае культпаход у ТРАМ на пастаноўку «Ася». Білеты можна атрымаць у культработнікаў факультэтаў.

***

29 сакавіка адбудзецца універсітэцкі дыспут па твору пісьменніка-ордэнаносца Н. ОСТРОЎСКАГА «Як гартавалася сталь».

***

З 20 сакавіка аднаўляюць сваю рэгулярную работу наступныя гурткі студэнцкай самадзейнасці: харавы гурток—стараста Машкоўскі, кіраўнік Ткачоў; літгурток—стараста Герасімаў, кіраўнік Аляхновіч; шахматны гурток—стараста Зельдзін, кіраўнік Камянецкі; фото-гурток—стараста Мамчыц, кіраўнік Прэйс; драмгурток — стараста Савіцкі, кіраўнік Лаўроў. Запіс у гурткі працягваецца.

МАЯ РАБОТА НАД ДЫПЛОМАМ

Тэма маей дыпломнай работы— тэорыя малекулярных спектраў. Гэта пытанне пачынае тэарэтычна афармляцца толькі з 1925 года і да гэтага часу яшчэ не распрацавана.

Маёй задачай з'яўляецца сабраць увесь накоплены да злюшняга дня эксперыментальны і тэарэтычны матэрыял; распрацаваць і абагуліць у больш-менш стройную сістэму тэорыю малекулярных спектраў.

На сёнешні дзень я азнаёміўся з асноўнай літаратурай, склаў план, які адобран кансультантам — прафесарам Успенскім. Труднасці, я сустракаю, галоўным чынам, у разборы вельмі складанага матэматычнага апарату. Вузкім месцам з'яўляецца таксама слабае веданне замежных моў (калі з нямецкай мовай у мяне справа даволі добра абстаіць, то з французскай — вельмі дрэнна).

Вялікую дапамогу аказвае мне прафесар Успенскі

Дыпломнік фізмата ЖУХАВІЦКІ.

ШАХМАТЫ

ЗАДАЧА № 1

Я. КАМЯНЕЦКАГА

Бел: Кре6, Фd4, Ла1, Лf5, Са7 Сс6, Кс1, Ке5, п d5... (9)

Чорн.: Кра5, Фа2, Лb3, Лf3, Сg1, h1, Кb2, Кg4, пп а6, b4, с7...(11)

Мат у 2 хады

Сеанс аднаразовай шахматнай ігры

12 сакавіка ў інтэрнаце БДУ галоўнага корпуса праведзен сеанс аднаразовай шахматнай ігры на 13 дошках. Сеанс даў ігрок першай катэгорыі—студэнт фізмата Камянецкі. Удзельнікамі сеанса былі лепшыя шахматысты інтэрната. Сеанс цягнуўся адну гадзіну 45 мінут і закончыўся з вынікам у карысць тав. Камянецкага.

Выйгрыш усіх 13 партый тав. Камянецкім гаворыць не толькі аб тым, што ён добра іграе, але і аб тым, што нашы студэнты недастаткова авалодалі шахматным майстэрствам.

Для павышэння якасці шахматнай ігры совет інтэрната арганізоўвае шахматны гурток у інтэрнаце галоўнага корпуса.

М ЗАЙЦАЎ.

Адказны рэдактар АЛАЙ.

Менск, друкарня «Звязды» Тыраж 1.000 экз. Горліт № 573.